

referi la nici un studiu din volum. Ne făcăm doar o plăcută datorie științifică sesizând, cu întârziere e drept, apariția publicației și recomandând-o călduros atenției specialiștilor.

Poate că în viitoarea economie a anuarului va trebui să-și găsească mai mult loc informațiile științifice privind bogata colecție a muzeului, activitatea muzeografică internă legată de evidența științifică, organizarea depozitelor, păstrarea patrimoniului muzeal și, mai ales, acțiunile de dezvoltare a secției în aer liber de la Hoia, secția care

îmbogățește harta muzeelor etnografice în aer liber din țara noastră cu o unitate de o incontestabilă valoare.

Ținuta sobră a lucrării, grafica — desenele și hărțile — subliniază nivelul științific și artistic al lucrării. Din păcate, calitatea imaginilor color lasă mult de dorit.

Rezumatele în limbile franceză și germană o fac accesibilă și specialiștilor străini.

Silvia ZDERCIUC

MUZEUL ȘI PUBLICUL — REVISTA „MUSEUM”, NR. 1/1972

Printre abonamentele „Revistei muzeelor” din anul 1972 se numără și interesanta publicație de specialitate editată de Organizația Națiunilor Unite pentru educație, știință și cultură — revista „Museum”. Periodic trimestrial de informare și cercetare muzeografică, începând cu nr. 1 (vol. XXIV) din anul 1972, „Museum” inaugurează o nouă prezentare a revistei datorată unei multitudini de probleme proprii muzeului, puse în discuție sau aplicate în ultimul timp. Astfel, modificând ușor formatul și adoptând o nouă modalitate de prezentare grafică, formula actuală de realizare a revistei permite pe lângă creșterea numărului sau a dimensiunii articolelor și îmbogățirea ilustrației lor.

Încă de la apariție, „Museum” oferea cititorilor săi, conservând același mod de prezentare, rezumatul în limbile spaniolă și rusă pentru fiecare articol scris în engleză și franceză.

Bucurându-se de o largă popularizare în noua sa formă, „Museum” nu mai cuprinde aceste rezumate, totuși le trimite separat cititorilor care doresc să le obțină și le solicită redacției.

*

Numărul 1 pe anul 1972, căruia îi încercăm o prezentare, este în întregime consacrat unei chestiuni muzeografice actuale, aceea a „Problemelor muzeului de artă contemporană în Occident”.

Întregul volum, bine structurat, cuprinde două părți în tratarea acestei teme și anume: a) un schimb de opinii între câțiva specialiști din domeniul muzeografiei și b) dezbaterile unor probleme existente în unele muzee de artă contemporană din Occident.

Editorialul care deschide volumul, semnat de Georges Henri Rivière, consilier permanent al ICOM-ului, membru în Comitetul de redacție al revistei „Museum” — ne amintește de vasta anchetă organizată la Toronto de Consiliul internațional al muzeelor, a cărei relatare a fost făcută într-un număr recent, și problemele esențiale ce le cuprindea. La invitația UNESCO, un grup de specialiști din muzee de artă contemporană s-au

întreținut la Paris, la 6—7 octombrie 1969, și apoi la 1 aprilie 1970, pentru a avea un schimb de păreri asupra unor probleme de interes comun din muzeele de artă contemporană occidentale: etică, organizare, expunere, animație și alte manifestări, raportul acestor muzee cu autoritățile care le conduc, cu artiștii, perceperea artei, presa și televiziunea, publicul, editorii, concepte și experiențe ale arhitecturii. Aceste discuții au fost înregistrate la magnetofon și în plus, un chestionar a fost adresat unui număr de 116 muzee de artă contemporană sau secțiilor de acest gen din alte instituții muzeale.

Subiectul anchetei, de o acută actualitate și scos în evidență de o conjunctură completă, implică divergențele și convergențele lui, problemele nu numai artistice și culturale, de asemenea și problemele sociale pe care le conține.

În încheierea editorialului, „Museum” își exprimă dorința ca observațiile lui să fie completate de cititori spre a fi dezbătute în numerele următoare și de a conduce și alte asemenea anchete.

*

Esențial în modul de tratare a problemelor cu care ne informează prezenta anchetă, este că fiind realizată cu participarea unor oameni ce au o bogată practică muzeală, discuțiile izbutesc să depășească conjunctura muzeologică locală, de la care se pornește în interpretarea fenomenelor, acestea fiind folosite numai în măsura în care devin necesare în clarificarea tabloului de ansamblu.

Din cuprinsul materialelor ce au rezultat în urma selecției spre publicare, ne-au atras atenția câteva mai importante, mai precis, acelea care pot constitui și în cadrul muzeografiei românești teme ce se cer studiate și dezbătute, atita timp cit muzeografia este socotită pretutindeni o știință în evoluție.

Menționăm în același timp că și în cuprinsul acestor aspecte tratate se găsesc numeroase probleme demne de a fi luate în considerație. Ne-am oprit totuși, din lipsă de spațiu, asupra aspectului

pe care îl putem considera un punct nodal al însăși utilității muzeului: *Muzeul și publicul*.

Discutând unele fațete și contradicții ivite în acest domeniu — muzeografia — și căutându-se posibilitatea unor definiții și interpretări ale noilor forme sub care muzeul își exercită funcția culturală, revista „Museum” clarifică o serie de nuanțe survenite în modificările structurii muzeului, în etica și funcția sa, pune față în față muzeul cu artistul, cu comerțul, cu autoritățile, face aprecieri asupra edificiului și a colecției sale.

Desigur, cea mai deschisă problemă, care totdeauna va trebui să constituie un punct de reper în organizarea și eficiența unei instituții muzeale, rămâne totuși publicul. În paginile consacrate acestei probleme, publicul este așezat alături de cîțiva importanți factori: artiști, achiziții, colectivul de organizare.

Se pare — din concluziile anchetei — că pînă astăzi publicul nu a putut fi încă folosit ca participant activ la deciziile ce determină funcția muzeului și realizarea lui. Se încearcă stabilirea unui mod care să permită o colaborare activă a publicului, un dialog cu acesta care ar fi de mare folos, și tocmai acest lucru este încă abia simțit, prin: opinii, observații și sugestii diverse. Faptul s-ar datora lipsei unei atitudini critice active pe care ar trebui să o adopte muzeul, respectiv specialiștii săi. Ancheta s-a desfășurat cu ajutorul mai multor mijloace: chestionare, registre de sugestii puse la dispoziția vizitatorilor, înregistrări pe magnetofon, video. În plus realizatorii anchetei muzeografice au mai stimulat gustul și aprecierea publicului prin organizarea unor expoziții itinerante sau reducînd prețul biletelor de intrare pentru elevi și suprimîndu-l pentru membrii familiilor care îi însoțeau, au colaborat cu sindicatul sau au ocazionat întâlniri cu vizitatorii, discu-

ții cu personalul științific din muzeu, conferințe și alte mijloace de sondaj.

Mai departe ne sînt prezentate avantajele și carențele acestor cercetări, în contextul actual al muzeografiei occidentale, încercările cele mai eficace de realizare a contactului nemijlocit al publicului cu arta. Se constată că un contact direct rămîne ca cel mai adecvat, prin colaborarea realizată de acțiunile animatoare; organizarea ei însă depășește posibilitățile unei singure persoane, cea care conduce muzeul. Astfel, la Paris există obiceiul ca artiștii înșiși să stea la dispoziția publicului, a vizitatorilor, cu întrebări și răspunsuri, atît în muzeu cît și în afara lui. La Stockholm se cultivă în primul rînd legătura strînsă cu cei mai tineri vizitatori, cu copiii, care sînt conduși în muzeu de clasele mai mari în cadrul orelor de curs, participînd la discuții; după care se observă că fiecare își desfășoară activitatea personală, la sfîrșitul săptămîinii revin cu familiile în muzeu, iar duminica se pot număra pînă la 1.000 de copii însoțiți, revenind.

Aceste exemple, desigur, sînt elocvente, demonstrînd că relația între muzeu și public depinde de condițiile locale, de condițiile existente, cît și de cele create. Putem folosi și în ce ne privește din experiențele dobîndite de ancheta realizată de „Museum”.

A devenit o datorie, și una dintre cele importante chiar, permanenta căutare a posibilităților de confruntare cu publicul; pornind de la o sensibilizare în perceperea conținutului muzeistic de către public, muzeul însuși este avantajat și la rîndul său constituie un real folos în formarea culturii. Numai în acest fel dialogul între muzeu și public și-ar dovedi pe deplin utilitatea.

Aurora BĂDILĂ

AMGUEDDFA — 1972

Numărul 11, 1972, al Buletinului Muzeului Național al Walesului (publicație ce apare de trei ori pe an — în aprilie, august și decembrie) cuprinde o varietate de probleme ale vieții muzeistice de aici. Primele pagini sînt dedicate Muzeului exploatarea carierelor din nordul Walesului (North Wales Quarrying Museum), deschis la 25 mai 1972 la Llanberis în vechile ateliere ale carierei de ardez de Dinorwic. Într-un spațiu unde în urmă cu trei ani se mai lucra încă, au fost expuse unelte, tiparele de lemn, instalațiile folosite în această ramură industrială.

Un studiu amplu documentat semnat de Donald Moore: *Monumente ale creștinismului timpuriu în Wales* (Monuments of Early Christianity in Wales) este dedicat perioadei de șapte sute de ani dintre ocupația romană și cucerirea normandă, perioadă obscură în istoria welshă, în care dovezile arheologice erau sărace pînă nu demult, iar cele scrise aparțineau sfîrșitului acestei perioade. Monu-

mentele creștine timpurii au făcut ca această epocă obscură (the Dark Ages) să fie denumită *perioada creștină timpurie* (the Early Christian Period). Aproximativ 450 de obiecte de piatră purtînd inscripții sau ornamente sculptate cu semnul crucii fac dovada prezenței creștinismului aici începînd cu sec. V. Monumentele de diferite tipuri: pietre de mormînt, mărci de hotar, cu inscripții sau elemente decorative prezintă analogii apropiate cu monumentele similare din Irlanda, Scoția, Cornwall și Britania. De altfel, scrierile medievale conțin numeroase știri despre misionarii creștini care călătoreau de-a lungul coastelor vestice ale Europei în secolele următoare prăbușirii Imperiului roman și care au adus doctrina creștină la popoarele de limbă celtică, pe cînd invadatorii păgîni anglo-saxonii începeau să se stabilească în estul și sud-estul Britaniei. Întreg materialul, compus din monumente din piatră dură, grosolană sau monumente sculptate cu o